Приложение № 2 към чл. 4, ал. 1, т. 2

(Доп. - ДВ, бр. 80 от 2020 г.)

ИЗИСКВАНИЯ ЗА РЕЗУЛТАТИТЕ ОТ ОБУЧЕНИЕТО ПО ЧУЖД ЕЗИК ЗА ПРИДОБИВАНЕ НА ПРОФИЛИРАНА ПОДГОТОВКА

Изискванията за резултатите от обучението по чужди езици се разработват съгласно общите нива на езикова компетентност, определени от Общата европейска езикова рамка и съотнесени в тяхната последователност над постигнатата в съответствие с учебния план общообразователна подготовка. Тези изисквания са насочени към задълбочаване и разширяване на общите и комуникативните езикови компетентности, придобити в общообразователната подготовка в зависимост от прилагания учебен план.

Те са разработени в съответствие с Общата европейска езикова рамка, Европейската референтна рамка за ключови компетентности и Европейската квалификационна рамка за учене през целия живот.

Уменията за общуване на чужди езици са една от основните компетентности, дефинирани в Европейската референтна рамка като ключови за лична реализация, активен граждански живот и за интегриране в съвременното общество.

Обучението по чужд език във всички етапи и степени е свързано с обучението и по другите ключови компетентности.

СПЕЦИФИЧНИ ЦЕЛИ НА ОБУЧЕНИЕТО

• О б щ и ц е л и:

- да стимулира мотивацията на ученика за осъзнаване на националната идентичност в условията на езиково и културно многообразие;

- да допринася за преодоляването на предварително формирани културни стереотипи и неточности, които водят до културна дезориентация;

- да развива у учениците чувство на толерантност и уважение към културните различия и самобитност;

- да подготвя учениците за общуване в условия на езиково и културно многообразие;

- да повишава езиковата, общата и междукултурната компетентност на учениците;

- да създава у ученика нагласа за учене през целия живот;

- да предоставя възможност за проява на инициативност, творчество, критично мислене и самостоятелни решения, поемане на отговорност за учене и решаване на проблемите;

- да развива уменията на учениците за работа в екип и поемане на лична отговорност.

• К о н к р е т н и ц е л и:

- да усъвършенства равностойно и интегрирано рецептивните (слушане и четене) и продуктивните комуникативни умения (говорене и писане) на ученика на чужд език;

- да обогатява уменията на ученика за уместна употреба на фонетичната, граматическата и лексикалната система на изучавания език в съответната комуникативна ситуация;

- да развива уменията на ученика за работа с научнопопулярни и художествени текстове от различни стилове, жанрове и епохи;

- да развива умения и да предоставя стратегии, необходими на ученика за успешната му подготовка за ДЗИ по учебен предмет **чужд език**.

Изискванията за резултатите от обучението по профилирана подготовка по учебния предмет **чужд език** отразяват:

• **взаимосвързаността на модулите** в обучението по чужди езици в българското училище;

• **ниво** на владеене на чуждия език.

Като следват принципа на **постижимост**, изискванията за резултатите от обучението по учебния предмет чужд език определят задължителните модули и обема на учебното съдържание за профилирана подготовка съобразно възрастовите характеристики на учениците и отразяват нивото на владеене на чужд език за средната образователна степен.

Изискванията за резултатите от обучението по учебния предмет чужд език осигуряват равнопоставеност и интегрирано въвеждане и изграждане на четирите основни **речеви умения**: слушане, говорене, четене и писане, които са в основата на езиковите компетентности, необходими за изграждане на **умения за живот.**

Изискванията за резултатите от обучението по профилирана подготовка по учебния предмет **чужд език** предвиждат **взаимодействие**:

• в рамките на задължителните модули по учебен предмет чужд език;

• с учебния материал от общообразователната подготовка;

• между задължителните модули по учебен предмет чужд език и тези на другите учебни предмети.

ПРОФИЛИРАНА ПОДГОТОВКА В СЪОТВЕТСТВИЕ С ВИДА ОБУЧЕНИЕ ПО ЧУЖД ЕЗИК

ПРОФИЛИРАНА ПОДГОТОВКА ПРИ НЕИНТЕНЗИВНО И НЕРАЗШИРЕНО ОБУЧЕНИЕ ПО ЧУЖД ЕЗИК

(Ниво А1 по ОЕЕР в края на първи гимназиален етап)

Този тип профилирано обучение по чужд език във втори гимназиален етап на средната степен на образование надгражда езиковите знания и речевите умения, усвоени на ниво А1 в първия гимназиален етап, като във взаимодействие с общообразователната подготовка спомага за тяхното усъвършенстване и за овладяване на общи и комуникативни езикови компетентности на ниво В1.1 по Общата европейска езикова рамка в края на етапа.

Изискванията за резултатите от обучението по учебния предмет чужд език определят очакваните резултати в края на втория гимназиален етап на средната образователна степен в учебните часове за общообразователна и профилирана подготовка в съответствие със задължителните модули, както следва:

МОДУЛ 1 - Устно общуване - общ хорариум за XI и XII клас: **103 учебни часа**

МОДУЛ 2 - Писмено общуване - общ хорариум за XI и XII клас: **103 учебни часа**

МОДУЛ 3 - Език и култура - общ хорариум за XI и XII клас: **31 учебни часа**

МОДУЛ 4 - Езикови практики - общ хорариум за XI и XII клас: **31 учебни часа**

МОДУЛ 1
Устно общуване

Област на компетентност	Знания, умения и отношения *В резултат на обучението си ученикът може:*
Слушане	• да разбира кратък ежедневен разговор, интервю, информационен бюлетин от средствата за масово осведомяване, елементарни специализирани инструкции, описание на човек, предмет или място, кратък разказ по познати теми, свързани с всекидневието или с лични интереси, когато се говори на стандартен език с нормално темпо и стандартно произношение.
	• да разбира общия смисъл на различни в жанрово и стилово отношение текстове (адаптирани, учебни или елементарни автентични).
	• да разбира и да извлича основната информация от различни в жанрово и стилово отношение текстове (адаптирани, учебни или елементарни автентични).
	• да разбира и да извлича конкретна информация от различни в жанрово и стилово отношение текстове (адаптирани, учебни или елементарни автентични).
	• да разбира по-важните подробности от съдържанието на жанрово различни текстове по познати теми (адаптирани, учебни или елементарни автентични).
	• да използва набор от стратегии при слушане на текстове от оригинални източници (напр. използване на визуални опори, езикова догадка на база контекст и пр.).
Говорене	
Монологична реч (устно изложение)	• да прави кратко описание на лица, предмети, обекти и кратък преразказ по зададени опори (вербални и визуални), да разказва събития или случки, да формулира

МОДУЛ 1
Устно общуване

Област на компетентност	Знания, умения и отношения *В резултат на обучението си ученикът може:*
	лични чувства, мнения, планове, да представя резултати от изпълнението на поставена задача (например проект), да прави кратка устна презентация (по зададен модел) по познати теми, свързани с всекидневието или с лични интереси.
	• да построява логически своето изказване.
	• да създава кратко устно изложение (с предварителна подготовка), като се съобразява с целта на общуването, потенциалния слушател и комуникативната ситуация.
	• да използва езикови средства, съобразени с основните изисквания за елементарно устно общуване, като говори, макар и бавно, с паузи, употребявайки езикови структури, произношение и интонация по начин, който не затруднява разбирането.
	• да прилага компенсаторни комуникативни стратегии при недостиг на езиковите средства, с които разполага.
Диалогична реч (участие в разговор)	• да участва в предварително подготвен разговор с един или повече събеседници по зададен модел, по познати теми, свързани с всекидневието или с лични интереси.
	• да започва, да поддържа и да завършва елементарен разговор на определена тема, съобразен с целта на общуването и с останалите участници в него.
	• да реагира словесно на репликите на своите събеседници, като следва логиката на разговора и допринася за неговото развитие, като при нужда си служи с неезикови средства.
	• да формулира поздрав, обръщение, представяне, сбогуване, благодарност, позволение, покана,

МОДУЛ 1
Устно общуване

Област на компетентност	Знания, умения и отношения *В резултат на обучението си ученикът може:*
	поздравление, пожелания за празници, съгласие/несъгласие, молба.
	• да използва езикови средства, съобразени с основните изисквания за елементарно устно общуване, като говори, макар и бавно, с паузи, употребявайки езикови структури, произношение и интонация по начин, който не затруднява разбирането.
	• да прилага компенсаторни комуникативни стратегии за поддържане на разговора при недостиг на езиковите средства, с които разполага (например моли събеседника да повтори или да изясни онова, което току-що е казал, използва неезикови средства и др.).

МОДУЛ 2
Писмено общуване

Област на компетентност	Знания, умения и отношения *В резултат на обучението си ученикът може:*
Четене	• да разбира кратък текст, личен имейл/писмо, елементарна официална кореспонденция, кратко съобщение от средствата за масово осведомяване, блог, реклама, обява, програма или разписание, елементарни специализирани инструкции, интервю по позната тема, свързана с всекидневието или с личните интереси, кратък адаптиран художествен или научнопопулярен текст, когато са написани на стандартен език.
	• да разбира и да извлича основната информация от различни в жанрово и стилово отношение текстове (адаптирани, учебни или елементарни автентични).

МОДУЛ 2
Писмено общуване

Област на компетентност	Знания, умения и отношения *В резултат на обучението си ученикът може:*
	• да разбира и да извлича конкретна информация от различни в жанрово и стилово отношение текстове (адаптирани, учебни или елементарни автентични).
	• да разбира в подробности съдържанието на различни в жанрово и стилово отношение текстове по познати теми (адаптирани, учебни или елементарни автентични).
	• да използва набор от стратегии при четене на текстове от оригинални източници (напр. прави догадка за значението на нови думи и изрази в контекст, търси ключови/опорни думи, разчита на международна лексика или на илюстративен материал, прави справка с речник и/или друг подходящ източник и др.).
Писане	
Репродуктив-но писане	• да прави план на прочетен текст, преразказ на чут или прочетен елементарен кратък текст, да разработва проектна задача, изискваща съставяне на елементарен писмен текст.
	• да създава самостоятелно текст от определен тип (жанр), съобразен с целта на общуването и поставената задача, потенциалния читател и комуникативната ситуация с помощта на нагледни или устни опори или по модел.
	• да структурира правилно и логично изложението си или да следва логиката на оригиналния текст.
	• да използва правилно езиковите средства, съобразявайки се с основните изисквания за елементарно писмено общуване и поставената задача по начин, който не възпрепятства разбирането.

МОДУЛ 2
Писмено общуване

Област на компетентност	Знания, умения и отношения *В резултат на обучението си ученикът може:*
	• да спазва изучените езикови норми (вкл. за правопис и пунктуация) за съответното ниво.
Продуктивно писане	• да попълва документация (формуляри, анкетни карти и др.), да съставя кратък автобиографичен текст по зададен модел, да води елементарна лична кореспонденция (картичка, писмо, покана, имейл), да съставя елементарни кратки информативни текстове (съобщения, бележки, обяви и др.), да прави кратко елементарно описание на човек, предмет или място, да разказва случка, преживяване или събитие, да прави презентация на позната тема.
	• да създава самостоятелно текст от определен тип (жанр), съобразен с целта на общуването, потенциалния читател и комуникативната ситуация с помощта на нагледни или устни опори или по модел.
	• да структурира правилно и да построява логически изложението си.
	• да използва правилно изучените езиковите средства, съобразявайки се с основните изисквания за елементарно писмено общуване и поставената задача по начин, който не затруднява разбирането.
	• да спазва изучените езикови норми (вкл. за правопис и пунктуация) за съответното ниво.

МОДУЛ 3
Език и култура

Област на компетентност	Знания, умения и отношения *В резултат на обучението си ученикът може:*
Познавателна	• да познава основни факти, свързани с историята, географията, политическото и социалното устройство, образователната система на страната/страните на изучавания език.
	• да познава основни особености на всекидневието, бита, традициите и празниците в страната/страните на изучавания език.
	• да познава основните типични поведенчески модели (напр. при поздрав, при отправяне на покана и т.н.) и да знае как, макар и служейки си с елементарни езикови средства, да реагира адекватно според възприетите норми на поведение в страната/страните на изучавания език.
	• да познава основните културни ценности и вярвания на носителите на изучавания език.
Поведенческа	• да се ориентира в условията на културно разнообразие.
	• да осмисля проявите на културно различие (напр. даден факт или явление от чуждата култура) в рамките на съответния културен контекст.
	• да сравнява и да открива основни прилики и разлики между родната и културата/културите на носителите на изучавания език, в контекст на многоезичие да прави културни паралели и с други езици и култури, които познава.
Ценностна	• да проявява отвореност и любознателност към културното разнообразие.
	• да проявява толерантност към различието.

МОДУЛ 3
Език и култура

Област на компетентност	Знания, умения и отношения *В резултат на обучението си ученикът може:*
	• да проявява уважение към различните култури въз основа на познанията си за родната.
	• да проявява съпричастност към чувствата, вярванията и ценностите на носителите на изучавания език, както и към носители на други езици, които използват изучавания език като средство за комуникация.
Стратегическа	• да прилага основни стратегии за успешна междукултурна комуникация, вкл. и компенсаторни стратегии, за да избегне недоразумение при взаимодействието с представителите на друга културна общност, като отчита основните културни специфики (напр. вярвания, ценности, приети модели на поведение и пр.) на участниците в ситуацията на междукултурно общуване.
	• да се въздържа от прояви на недоверие, предразсъдъци и негативно отношение към различията.
	• да проявява такт за избягване на потенциален междукултурен конфликт.

МОДУЛ 4
Езикови практики

Област на компетентност	Знания, умения и отношения *В резултат на обучението си ученикът може:*
Познавателна	
Фонетика/ правоговор	• да познава основните особености на словесното ударение в съответния чужд език.
	• да познава основните особености на логическото ударение в изречението в съответния чужд език.

МОДУЛ 4
Езикови практики

Област на компетентност	Знания, умения и отношения *В резултат на обучението си ученикът може:*
	• да използва правилно основните интонационни модели в съответния чужд език.
Правопис	• да прилага правилно основните правописни и пунктуационни правила на чуждия език.
Граматика	• да осъзнава граматичните форми и структури като единство от форма, значение и употреба в съответствие с очакваното езиково ниво.
	• да познава граматичните категории на чуждия език и езиковите средства за тяхното изразяване в съответствие с очакваното езиково ниво.
	• да познава основните правила за граматичния строеж на езика.
Лексика	• да осъзнава лексикалните единици като единство от форма (правопис и произношение), значение и употреба в съответствие с очакваното езиково ниво.
	• да познава основните значения на думите, буквален смисъл и метафорична употреба на най-високочестотните от тях в съответствие с очакваното езиково ниво.
	• да познава основните лексикални връзки между думите (напр. синоними, антоними и др.) в съответствие с очакваното езиково ниво.
	• да познава основните словообразователни модели в чуждия език в съответствие с очакваното езиково ниво.
Словесни действия/ езикови функции	• да осъзнава основните словесни действия/езикови функции като единство от форма (езикови средства за изразяване на действието), значение и употреба според очакваното езиково ниво.

МОДУЛ 4
Езикови практики

Област на компетентност	Знания, умения и отношения *В резултат на обучението си ученикът може:*
	• да познава и използва изучените модели за общуване на съответния чужд език (напр. поздрав, молба, извинение, изразяване на съгласие или несъгласие и др.).
Прагматико-стратегическа	
	Общи езикови умения и навици: • за езикова догадка на значението на непознатите езикови елементи от контекст. • за трансфер на усвоените езикови знания към нов контекст на употреба. • за подчиняване на езиковите знания на комуникативното намерение. • да използва компенсаторни комуникативни стратегии в ситуации на общуване, когато е налице дефицит на езиковите му средства.
Фонетика/ правоговор	• да разбира, когато се говори с нормално темпо, стандартно произношение и интонация.
	• да произнася правилно специфичните фонеми на съответния чужд език.
	• да поставя правилно словесното ударение, когато говори, както и логическото ударение в изречението.
	• да използва правилно особеностите на основните интонационни модели в чуждия език.
	• да говори с близко до стандартното произношение, което не затруднява разбирането.

МОДУЛ 4
Езикови практики

Област на компетентност	Знания, умения и отношения *В резултат на обучението си ученикът може:*
Правопис	• да изписва правилно графемите на чуждия език.
	• да изписва и да изговаря правилно основните буквени съчетания и звуковите им съответствия на чуждия език.
	• да спазва изучените правописни и пунктуационни норми.
Граматика	• да разпознава употребата на изучените понятийни категории и граматически структури (вкл. и за изграждане на логическите връзки в строежа на текста).
	• в контекст на контролирана употреба да използва правилно изучените понятийни категории и граматически структури, като спазва изучените правила за граматичния строеж на езика.
	• при свободна комуникативна употреба да прилага основен набор от граматични структури и форми, като ги подчинява на комуникативното намерение.
Лексика	• да разпознава употребата на изучените понятийни категории и лексикални единици (думи и изрази) в контекст (вкл. и за изграждане на логическите връзки в строежа на текста).
	• в контекст на контролирана употреба да използва правилно изучените лексикални единици, като борави правилно с изучените словообразователни модели и прилага уместно основните лексикални връзки между думите и изразите.
	• при свободна комуникативна употреба да използва основен набор от думи и изрази, като ги подчинява на комуникативното намерение.

МОДУЛ 4
Езикови практики

Област на компетентност	Знания, умения и отношения *В резултат на обучението си ученикът може:*
Словесни действия/ езикови функции	• да разпознава употребата на основните словесни действия (езикови функции) за елементарно общуване на съответния чужд език.
	• в контекст на контролирана употреба да използва правилно изучените словесни действия и поведенчески модели (напр. поздрав, молба, извинение, изразяване на съгласие или несъгласие и др.).
	• при свободна комуникативна употреба да използва изучените словесни действия и модели (напр. поздрав, молба, извинение, изразяване на съгласие или несъгласие и др.), като ги подчинява на комуникативното намерение.

ПРОФИЛИРАНА ПОДГОТОВКА ПРИ НЕИНТЕНЗИВНО И НЕРАЗШИРЕНО ОБУЧЕНИЕ ПО ЧУЖД ЕЗИК

(Ниво А2 по ОЕЕР в края на първи гимназиален етап)

Този тип профилирано обучение по чужд език във втори гимназиален етап на средната степен на образование надгражда езиковите знания и речевите умения, усвоени на ниво А2 в първия гимназиален етап, като във взаимодействие с общообразователната подготовка спомага за тяхното усъвършенстване и за овладяване на общи и комуникативни езикови компетентности на ниво В1/ниво В1.1 по Общата европейска езикова рамка в края на етапа.

Изискванията за резултатите от обучението по учебния предмет чужд език определят очакваните резултати в края на втория гимназиален етап на средната образователна степен в учебните часове за общообразователна и профилирана подготовка в съответствие със задължителните модули, както следва:

МОДУЛ 1 - Устно общуване - общ хорариум за XI и XII клас: **103 учебни часа**

МОДУЛ 2 - Писмено общуване - общ хорариум за XI и XII клас: **103 учебни часа**

МОДУЛ 3 - Език и култура - общ хорариум за XI и XII клас: **31 учебни часа**

МОДУЛ 4 - Езикови практики - общ хорариум за XI и XII клас: **31 учебни часа**

МОДУЛ 1
Устно общуване

Област на компетентност	Знания, умения и отношения *В резултат на обучението си ученикът може:*
Слушане	• да разбира ежедневен разговор, интервю или дискусия, информационен бюлетин от средствата за масово осведомяване, несложни технически инструкции, описание на човек, предмет или място, кратък разказ по познати теми, свързани с всекидневието, с лични интереси или с профила на училището, когато се говори на стандартен език с нормално темпо, ясна дикция и стандартно произношение.
	• да разбира общия смисъл на различни в жанрово и стилово отношение текстове (автентични, адаптирани или учебни).
	• да разбира и да извлича основната информация от различни в жанрово и стилово отношение текстове (автентични, адаптирани или учебни).
	• да разбира и да извлича конкретна информация от различни в жанрово и стилово отношение текстове (автентични, адаптирани или учебни).
	• да разбира по-важните подробности от съдържанието на жанрово различни текстове по познати теми (автентични, адаптирани или учебни).
	• да използва набор от стратегии при слушане на текстове от оригинални източници (напр. езикова догадка на база контекст, използване на визуални опори и пр.).
Говорене	
Монологична реч (устно изложение)	• да прави описание на лица, предмети, обекти и преразказ по зададени опори (устни и нагледни), да разказва събития или случки, да резюмира (напр. сюжета

МОДУЛ 1
Устно общуване

Област на компетентност	Знания, умения и отношения *В резултат на обучението си ученикът може:*
	на книга или филм), да формулира и да обосновава лични чувства, мнения, планове, решения и действия, да представя или да обобщава резултати от изпълнението на поставена задача (например проект), да прави устна презентация (по зададен модел) по познати теми, свързани с всекидневието, с лични интереси или с профила на училището.
	• да построява логически своето изказване.
	• да създава самостоятелно устно изложение (със или без предварителна подготовка), като се съобразява с целта на общуването, потенциалния слушател и комуникативната ситуация.
	• да използва езикови средства, съобразени с основните изисквания за устно общуване, като говори без особени затруднения, дори и без предварителна подготовка, с близко до стандартното произношение и употребявайки езиковите структури по начин, който не възпрепятства разбирането.
Диалогична реч (участие в разговор)	• да провежда спонтанен или предварително подготвен разговор с един или повече събеседници, включително дискусия или интервю, по познати теми, свързани с всекидневието, с лични интереси или с профила на училището или по зададен модел.
	• да започва, поддържа и завършва разговор на определена тема, съобразен с целта на общуването и с останалите участници в него.

МОДУЛ 1
Устно общуване

Област на компетентност	Знания, умения и отношения *В резултат на обучението си ученикът може:*
	• да реагира на репликите на своите събеседници, като следва логиката на разговора и допринася за неговото развитие.
	• да изразява чувства, мнения, учтиво съгласие/несъгласие.
	• да използва езикови средства, съобразени с основните изисквания за устно общуване, като говори без особени затруднения, дори и без предварителна подготовка, с близко до стандартното произношение и употребявайки езиковите структури по начин, който не възпрепятства разбирането.
	• да използва компенсаторни комуникативни стратегии за поддържане на разговора при дефицит на езиковите средства, с които разполага (например моли събеседника да повтори или да изясни онова, което току-що е казал, перифразира онова, което е чул/разбрал и др.).

МОДУЛ 2
Писмено общуване

Област на компетентност	Знания, умения и отношения *В резултат на обучението си ученикът може:*
Четене	• да разбира личен имейл/писмо, несложна делова и/или официална кореспонденция, информационен бюлетин, съобщение от средствата за масово осведомяване, блог, реклама, обява, програма или разписание, несложна техническа инструкция, интервю по актуална или позната тема, кратка статия от списание или вестник (вкл. читателско писмо или репортаж) по теми, свързани с всекидневието, с личните интереси или с профила на

МОДУЛ 2
Писмено общуване

Област на компетентност	Знания, умения и отношения *В резултат на обучението си ученикът може:*
	училището, адаптиран художествен или научнопопулярен текст, когато са написани на стандартен език.
	• да разбира и да извлича основната информация от различни в жанрово и стилово отношение текстове (автентични, адаптирани или учебни).
	• да разбира и да извлича конкретна информация от различни в жанрово и стилово отношение текстове (автентични, адаптирани или учебни).
	• да разбира в подробности съдържанието на различни в жанрово и стилово отношение текстове по познати теми (автентични, адаптирани или учебни).
	• да използва набор от стратегии при четене на текстове от оригинални източници (напр. открива значението на нови думи и изрази в контекст, търси ключови/ опорни думи, разчита на международна лексика, прави справка с речник и/или друг подходящ източник и др.).
Писане	
Репродуктивно писане	• да води бележки по време на беседа, да прави план или резюме на прочетен текст, при сбит или по-подробен преразказ на чут или прочетен текст, да разработва проектна задача, изискваща съставяне на писмен текст на база събрана информация от различни източници.
	• да създава самостоятелно текст от определен тип (жанр), съобразен с целта на общуването и поставената задача, потенциалния читател и комуникативната ситуация.

МОДУЛ 2
Писмено общуване

Област на компетентност	Знания, умения и отношения *В резултат на обучението си ученикът може:*
	• да структурира правилно и логично изложението си или да следва логиката на оригиналния текст.
	• да използва уместно езиковите средства, съобразявайки се с основните изисквания за писмено общуване и поставената задача по начин, който не възпрепятства разбирането.
	• да прилага изучените езикови норми (вкл. за правопис и пунктуация).
Продуктивно писане	• да попълва документация (формуляри, анкетни карти и др.), са съставя кратък автобиографичен текст по зададен модел, да води лична кореспонденция (картичка, писмо, покана, имейл), да съставя кратки информативни текстове (съобщения, бележки, обяви, анотации на книга или филм, доклади и др.), да прави описание на човек, предмет или място, да разказва случка, преживяване или събитие, да създава съчинение (есе) на тема от всекидневието или свързана с личните интереси, да прави презентация по позната тема от всекидневието или свързана с личните интереси.
	• да създава самостоятелно текст от определен тип (жанр), съобразен с целта на общуването, потенциалния читател и комуникативната ситуация, по опори или по модел.
	• да структурира правилно и да построява логически изложението си.

МОДУЛ 2
Писмено общуване

Област на компетентност	Знания, умения и отношения *В резултат на обучението си ученикът може:*
	• да използва уместно богат набор от изучените езикови средства, като се съобразява с основните изисквания за писмено общуване и поставената задача.
	• да прилага изучените езикови норми (вкл. за правопис и пунктуация), без да затруднява разбирането.

МОДУЛ 3
Език и култура

Област на компетентност	Знания, умения и отношения *В резултат на обучението си ученикът може:*
Познавателна	• да познава основни факти, свързани с историята, географията, политическото и социалното устройство на страната/страните на изучавания език.
	• да познава някои от най-изтъкнатите автори/творци и техните най-бележити произведения/творби от областта на литературата, музиката, изобразителното изкуство, киното и др. в страната/страните на изучавания език.
	• да познава структурата на образователната система и основните научни достижения в страната/страните на изучавания език.
	• да познава особеностите на всекидневието, бита, традициите и празниците в страната/страните на изучавания език.
	• да познава типичните поведенчески модели (напр. при поздрав, при отправяне на покана и т.н.) и знае как да реагира адекватно според възприетите норми на поведение в страната/страните на изучавания език.

МОДУЛ 3
Език и култура

Област на компетентност	Знания, умения и отношения *В резултат на обучението си ученикът може:*
	• да познава основните културни ценности, вярвания и традиции на носителите на изучавания език.
Поведенческа	• да открива проявленията на културното разнообразие.
	• да осмисля/интерпретира проявите на културното различие (напр. даден факт или явление от чуждата култура) в рамките на съответния културен контекст.
	• да съпоставя и да открива прилики и разлики между родната и културата/културите на носителите на изучавания чужд език, в контекст на многоезичие прави културни паралели и с останалите езици и култури, които познава.
Ценностна	• да проявява отвореност и любознателност към културното разнообразие.
	• да проявява толерантност към различието.
	• да проявява уважение към различните култури въз основа на познанията си за родната.
	• да проявява съпричастност към чувствата, вярванията и ценностите на носителите на изучавания език, както и към носители на други езици, които използват изучавания език като средство за комуникация.
Стратегическа	• да се въздържа от прояви на недоверие, предразсъдъци и негативно отношение към различията.
	• да проявява такт за избягване или за преодоляване на потенциален междукултурен конфликт.
	• да прилага стратегии за успешна междукултурна комуникация, вкл. и компенсаторни стратегии, за да

МОДУЛ 3
Език и култура

Област на компетентност	Знания, умения и отношения *В резултат на обучението си ученикът може:*
	избегне недоразумение при взаимодействието с представителите на другата културна общност, като отчита културните специфики (напр. вярвания, ценности, приети модели на поведение и пр.) на участниците в ситуацията на междукултурно общуване.

МОДУЛ 4
Езикови практики

Област на компетентност	Знания, умения и отношения *В резултат на обучението си ученикът може:*
Познавателна	
Фонетика/правоговор	• да познава особеностите на словесното ударение в чуждия език.
	• да познава особеностите на логическото ударение в изречението в чуждия език.
	• да използва правилно особеностите на интонационните модели в чуждия език.
Правопис	• да познава и използва правилно правописните и пунктуационните правила на чуждия език.
Граматика	• да осъзнава граматичните форми и структури като единство от форма, значение и употреба според очакваното езиково ниво.
	• да познава граматичните категории на чуждия език и езиковите средства за тяхното изразяване според очакваното езиково ниво.
	• да познава правилата за граматичния строеж на езика.

МОДУЛ 4
Езикови практики

Област на компетентност	Знания, умения и отношения *В резултат на обучението си ученикът може:*
Лексика	• да осъзнава лексикалните единици като единство от форма (правопис и произношение), значение и употреба.
	• да познава основните видове значение на думите - да разбира техния буквален смисъл и метафорична употреба.
	• да познава основните лексикални връзки между думите (напр. синоними, антоними и др.).
	• да познава словообразователните модели в чуждия език.
Словесни действия/ езикови функции	• да осъзнава словесните действия/езиковите функции като единство от форма (езикови средства за изразяване на действието), значение и употреба.
	• да познава широк набор от словесни модели за общуване на чуждия език (напр. поздрав, молба, извинение, изразяване на съгласие или несъгласие и др.).
	• да познава различните езикови средства, които могат да изразят една и съща езикова функция.
Прагматико-стратегическа	
	Общи езикови умения и навици: • за езикова догадка на значението на непознатите езикови елементи от контекст.

МОДУЛ 4
Езикови практики

Област на компетентност	Знания, умения и отношения *В резултат на обучението си ученикът може:*
	• за трансфер на усвоените езикови знания към нов контекст на употреба. • за подчиняване на езиковите знания на комуникативното намерение. • за използване на компенсаторни комуникативни стратегии в ситуации на общуване, когато е налице дефицит на езиковите средства, с които ученикът разполага.
Фонетика/ правоговор	• да разбира, когато се говори с нормално темпо и стандартно произношение и интонация.
	• да произнася правилно специфичните фонеми.
	• да поставя правилно словесното ударение при говор, както и логическото ударение в изречението.
	• да използва правилно и уместно особеностите на интонационните модели в чуждия език.
	• да говори със стандартно произношение и интонация, които не затрудняват разбирането.
Правопис	• да изписва правилно графемите на чуждия език.
	• да изписва и да изговаря правилно буквените съчетания и звуковите им съответствия на чуждия език.
	• да спазва изучените правописни и пунктуационни норми.

МОДУЛ 4
Езикови практики

Област на компетентност	Знания, умения и отношения *В резултат на обучението си ученикът може:*
Граматика	• да разпознава и да осмисля употребата на изучените понятийни категории и граматически структури (вкл. и за изграждане на логическите връзки в строежа на текста).
	• в контекст на контролирана употреба да използва правилно изучените понятийни категории и граматически структури, като спазва изучените правила за граматичния строеж на езика.
	• при свободна комуникативна употреба да прилага уместно богат набор от изучените граматически структури и форми, като ги подчинява на комуникативното намерение.
Лексика	• да разпознава и да осмисля употребата на изучените понятийни категории и лексикални единици (думи и изрази) в контекст (вкл. и за изграждане на логическите връзки в строежа на текста).
	• в контекст на контролирана употреба да използва правилно изучените понятийни категории и лексикални единици, като борави правилно с изучените словообразователни модели и прилага уместно основните лексикални връзки между думите и изразите.
	• при свободна комуникативна употреба да използва уместно богат набор от изучените граматически структури и форми, като ги подчинява на комуникативното намерение.
	• да разпознава и да осмисля употребата на словесните действия (езиковата функция) за пълноценно общуване на чуждия език.

МОДУЛ 4
Езикови практики

Област на компетентност	Знания, умения и отношения *В резултат на обучението си ученикът може:*
Словесни действия/езикови функции	• в контекст на контролирана употреба да използва правилно изучените словесни действия и поведенчески модели (напр. поздрав, молба, извинение, изразяване на съгласие или несъгласие и др.).
	• при свободна комуникативна употреба да използва уместно богат набор от изучени словесни действия и модели (напр. поздрав, молба, извинение, изразяване на съгласие или несъгласие и др.), като ги подчинява на комуникативното намерение.

ПРОФИЛИРАНА ПОДГОТОВКА ПРИ ИНТЕНЗИВНО И РАЗШИРЕНО ОБУЧЕНИЕ ПО ЧУЖД ЕЗИК

(Ниво B1/ниво B.1.1 по ОЕЕР в края на първи гимназиален етап)

Този тип профилирано обучение по чужд език във втори гимназиален етап на средната степен на образование надгражда езиковите знания и речевите умения, усвоени на ниво B1/ниво B.1.1 в първия гимназиален етап, като във взаимодействие с общообразователната подготовка спомага за тяхното усъвършенстване и за овладяване на общи и комуникативни езикови компетентности на ниво B2 по Общата европейска езикова рамка в края на етапа.

Изискванията за резултатите от обучението по учебния предмет чужд език определят очакваните резултати в края на втория гимназиален етап на средната образователна степен в учебните часове за общообразователна и профилирана подготовка в съответствие със задължителните модули, както следва:

МОДУЛ 1 - Устно общуване - общ хорариум за XI и XII клас: **67 учебни часа**

МОДУЛ 2 - Писмено общуване - общ хорариум за XI и XII клас: **67 учебни часа**

МОДУЛ 3 - Езикът чрез литературата - общ хорариум за XI и XII клас: **67 учебни часа**

МОДУЛ 4 - Култура и междукултурно общуване - общ хорариум за XI и XII клас: **67 учебни часа**

МОДУЛ 1
Устно общуване

Област на компетентност	Знания, умения и отношения *В резултат на обучението си ученикът може:*
Слушане	• да разбира основната информация от автентични сложни текстове от различни стилове и жанрове.
	• да разбира детайлно автентична реч от различни тематични области на стандартен език при различно темпо на говорене.
	• да разбира сложни конструкции, често употребявани идиоматични и разговорни изрази, да извлича имплицитна информация, като се опира на общите си знания, култура и опит.
	• да следи аргументацията на позната тема, дори когато не е ясно структурирана и логическите връзки не са ясно изразени.
Говорене (диалогична реч)	• да участва в различни форми на спонтанна и подготвена диалогична реч и да реагира адекватно на ситуация чрез подходящо подбрани и съответстващи на стила езикови средства.
	• да формулира аргументирано, ясно и точно изказванията си в съответствие със ситуацията.
	• да разбира и обменя информация и мнения по широк кръг от изучавани теми.
	• да говори непринудено и свободно, с нормално темпо, без видимо затруднение в подбора на думите, със стандартно произношение и интонация.
	• да участва като медиатор в двуезичен разговор на ежедневни теми.
	• да владее компенсаторни комуникативни стратегии.

МОДУЛ 1
Устно общуване

Област на компетентност	Знания, умения и отношения *В резултат на обучението си ученикът може:*
Говорене (монологична реч)	• да представя самостоятелно подготвени изложения по различни теми.
	• да съобразява устната си реч (логически и езиково) с целите, аудиторията и ситуацията.
	• да говори правилно, като използва богат и комплексен репертоар от езикови средства в зависимост от контекста и ситуацията.
	• да говори непринудено и свободно, с нормално темпо, без видимо затруднение в подбора на думите, със стандартно произношение и интонация.

МОДУЛ 2
Писмено общуване

Област на компетентност	Знания, умения и отношения *В резултат на обучението си ученикът може:*
Четене	• да разбира без речник основната идея на дълги текстове на познати теми от различни области, стилове и жанрове, като извлича значението на думите/фразите от контекста.
	• да осъзнава логиката на текста, текстовата свързаност и текстовите връзки и да разбира подробната информация в текстове от различни области, стилове и жанрове.
	• да интерпретира текстове от различни области, стилове и жанрове и да извлича от тях необходимата експлицитна и имплицитна информация.
	• да разбира сложни конструкции, често употребявани идиоматични и разговорни изрази, да разпознава

МОДУЛ 2
Писмено общуване

Област на компетентност	Знания, умения и отношения *В резултат на обучението си ученикът може:*
	разнообразни стилистични похвати и да ги тълкува правилно в рамките на контекста.
	• да търси, намира и ползва творчески информация в интернет среда.
	• да осмисля информацията в текстовете, като се опира на общите си знания, култура и опит.
Писане	• да създава собствен логически свързан и структуриран текст (писмо, есе, доклад, резюме, анализ и др.) по даден проблем, с ясно формулирана теза, съобразен с граматичните и правописните норми на езика, като използва специфични за стила и жанра изразни средства.
	• да аргументира позицията си с убедителни доказателства и подходящ илюстративен материал (таблици, статистики, схеми, графики, цитати).
	• да борави с различни речници и справочна литература.
	• да прилага техническите изисквания за графично оформяне на текст.
	• да води записки по теми от изучаваните тематични области и да предава информацията точно и много близко до оригинала.

МОДУЛ 3
Езикът чрез литературата
Осигурява се интегрирано изграждане на четирите основни речеви умения: слушане, говорене, четене и писане

Област на компетентност	Знания, умения и отношения *В резултат на обучението си ученикът може:*
Слушане	• да разбира автентични художествени текстове от основните стилове и жанрове и изказвания за тях, представени от различни източници (жива реч, аудио- и видео- материали).
	• да разбира основната информация в текста.
	• да открива основната тема, идеи и проблеми в текста.
	• да разбира подробна и имплицитна информация в текста.
	• да разбира информация в текстовете, като се опира на своите знания и умения в други области (наука, култура и др.).
	• да посочва позицията и намерението на говорещия.
Четене	• да разбира автентични художествени текстове от различни стилове и жанрове и отзиви за тях.
	• да разбира основната информация в текста.
	• да определя основната тема, идеи и проблеми в текста.
	• да разбира подробна и имплицитна информация в текста.
	• да разбира информация, свързана със знанията и уменията му в други области (наука, култура и др.).
	• да подчертава позицията и намерението на автора в художествен текст и/или откъс от текст.
	• да схваща логическата и езиковата свързаност на текста.
	• да разбира сложни конструкции, идиоматични изрази и основни художествени похвати.
	• да съзнава многозначността на художествения текст и образните (фигуративните) употреби на езика в него.

МОДУЛ 3
Езикът чрез литературата
Осигурява се интегрирано изграждане на четирите основни речеви умения: слушане, говорене, четене и писане

Област на компетентност	Знания, умения и отношения *В резултат на обучението си ученикът може:*
	• да извлича значението на фраза или израз въз основа на контекста.
Говорене	**При диалогична реч:** • да участва в различни форми на спонтанно и подготвено обсъждане на теми, идеи и проблеми от художествен текст (разговор, дискусия, интервю):
	- да започва, поддържа и завършва разговор и изказване при дискусия и интервю.
	- да формулира аргументирано и логически свързано изказванията си.
	- да реагира адекватно на изказвания чрез подходящо подбрани езикови средства.
	• да изразява и аргументира лична позиция по проблем от художествен текст.
	• да говори правилно и свободно, като използва разнообразни езикови средства.
	• да формулира изказванията си с произношение и интонация, които не нарушават нормите на езика.
	При монологична реч: • да прави спонтанни и подготвени изказвания по теми и проблеми от художествен текст (мнения, съобщения, презентации, доклади и др.).
	• да дефинира, описва, коментира, обяснява, оценява проблем от художествен текст.
	• да резюмира художествени текстове или откъси от тях.
	• да изразява, аргументира и защитава собствено мнение.
	• да формулира аргументирано и логически свързано изказванията си.

МОДУЛ 3
Езикът чрез литературата
Осигурява се интегрирано изграждане на четирите основни речеви умения: слушане, говорене, четене и писане

Област на компетентност	Знания, умения и отношения *В резултат на обучението си ученикът може:*
	• да говори правилно и свободно, като използва разнообразни езикови средства.
	• да формулира изказванията си с произношение и интонация, които не нарушават нормите на езика.
Писане	• да създава текст с ясно формулирана теза по проблем от художествен текст (коментар, анотация, резюме, есе и др.).
	• да изгражда логически свързан и структуриран текст, съответстващ на темата, адресата, стила и жанра и съобразен с граматичните и правописните норми на езика.
	• да дефинира, коментира, описва, обяснява, оценява проблем от художествен текст.
	• да аргументира позицията си с убедителни доказателства и да използва подходящи примери.
	• да прилага стратегии и езикови средства за оформянето на текст (структуриране, свързаност и др.).

МОДУЛ 4
Култура и междукултурно общуване
Формирането на заложените компетентности се постига чрез работа със специфично подбрани автентични материали и дейности, съобразени с конкретните цели на обучението. По този начин се осигурява интегрирано изграждане на четирите основни речеви умения: слушане, говорене, четене и писане

Област на компетентност	Знания, умения и отношения *В резултат на обучението си ученикът може:*
Когнитивна (познавателна)	• да разбира в подробности текстове от различни източници, свързани със съвременността и модерните културни процеси, представени на стандартен език.

МОДУЛ 4
Култура и междукултурно общуване

Формирането на заложените компетентности се постига чрез работа със специфично подбрани автентични материали и дейности, съобразени с конкретните цели на обучението. По този начин се осигурява интегрирано изграждане на четирите основни речеви умения: слушане, говорене, четене и писане

Област на компетентност	Знания, умения и отношения *В резултат на обучението си ученикът може:*
	• да сравнява културни събития, забележителности и тенденции от България и страната/страните, чийто език изучава.
	• да познава популярните стереотипи за социокултурата на съответната страна/страни.
	• да намира, обработва и обобщава информация по определена тема, свързана с определени културни събития, забележителности и тенденции.
	• да осмисля различията в начина на възприемане на света и в езиковия изказ.
Поведенческа	• да се ориентира и реагира адекватно в ежедневни ситуации в различна културна среда.
	• да изразява и аргументира в писмена и устна форма лична позиция в ситуации, свързани с културни събития, забележителности и тенденции.
	• да пренася опита си от родната култура и да го използва за придобиване на нов в културната среда на страната/страните, чийто език изучава.
	• да прилага нормите на речевия и поведенческия етикет и използва подходящи регистри на общуване.
	• да разбира невербалното съдържание на посланието (жестове, мимика, поведение).
	• да установява и поддържа контакти с хора, които принадлежат към друга културна и езикова общност.

МОДУЛ 4
Култура и междукултурно общуване

Формирането на заложените компетентности се постига чрез работа със специфично подбрани автентични материали и дейности, съобразени с конкретните цели на обучението. По този начин се осигурява интегрирано изграждане на четирите основни речеви умения: слушане, говорене, четене и писане

Област на компетентност	Знания, умения и отношения *В резултат на обучението си ученикът може:*
	• да преодолява в междукултурното общуване популярните стереотипи за съответната страна/страни.
	• да представя резултатите от самостоятелни проучвания за културни събития, забележителности и тенденции по зададена тема.
	• да прилага знанията си за различни сфери на културния и обществения живот, като се съобразява с конкретната ситуация.
Ценностна	• да познава и се съобразява с ценностната система, заложена в културата на страната/страните, чийто език изучава.
	• да разпознава и осмисля артефакти и културни символи от културата на страната/страните, чийто език изучава.
	• да дава оценка и аргументира мнението си за информация от различни медийни източници, както и за произведения на изкуството от страната/страните, чийто език изучава.
	• да сравнява собствената си оценка с тази на други участници в общуването за факти, събития и процеси от родната култура, както и от тази на страната/страните, чийто език изучава.
	• да разбира етичната и моралната нагласа на другия в междукултурна среда.

МОДУЛ 4

Култура и междукултурно общуване

Формирането на заложените компетентности се постига чрез работа със специфично подбрани автентични материали и дейности, съобразени с конкретните цели на обучението. По този начин се осигурява интегрирано изграждане на четирите основни речеви умения: слушане, говорене, четене и писане

Област на компетентност	Знания, умения и отношения *В резултат на обучението си ученикът може:*
	• да проявява толерантност и емоционална съпричастност към чуждоезиковата култура.
Стратегическа	• да използва набор от стратегии за успешно поддържане на контакти с хора от други култури.
	• да решава проблеми на комуникацията, които възникват поради липса на умения у събеседниците за установяване и поддържане на междукултурно общуване.

Приложение № 3 към чл. 4, ал. 1, т. 3

ИЗИСКВАНИЯ ЗА РЕЗУЛТАТИТЕ ОТ ОБУЧЕНИЕТО ПО МАТЕМАТИКА ЗА ПРИДОБИВАНЕ НА ПРОФИЛИРАНА ПОДГОТОВКА

СПЕЦИФИЧНИ ЦЕЛИ НА ОБУЧЕНИЕТО ПО МАТЕМАТИКА

• Да се формира представа за ролята на аксиоматиката при дедуктивното структуриране на теория.

• Да се формира понятийният апарат на съответната тема и да се формират умения за прилагане на определения и на теореми при обосноваване на изводи.

• Да се формират умение за моделиране на различни ситуации (реални или теоретични), умение за изследване на модели и интерпретиране на получени резултати.

• Да се формира представа за единността на математиката чрез геометризация на алгебрата и алгебризация на геометрията.

• Да се формира представа за вероятностни модели, умение за прилагането им и пресмятане на вероятност на основата на комбинаторни съображения или на знания, извлечени от данните от наблюдения и експерименти.

• Да се формират знания за разпределението на случайни величини и умения за използването им като модел на реални ситуации.

• Да се формира умение за използване на подходящ софтуер за решаване на проблеми, свързани с изучаваната тематика.

Задължителни модули:

МОДУЛ 1 - Геометрия (72 часа)

МОДУЛ 2 - Елементи на математическия анализ (72 часа)

МОДУЛ 3 - Практическа математика (72 часа)

МОДУЛ 4 - Вероятности и анализ на данни (52 часа)